

EBRD U BOSNI I HERCEGOVINI

Kratki prikaz rezultata

#EBRDImpact

European Bank
for Reconstruction and Development

Pregled

EBRD je aktivna u Bosni i Hercegovini (BiH) od 1996. g. i uložila je više od 2.9 milijardi EUR u 211 operacija. Samo u periodu 2017-2022, Banka je uložila više od 1 milijardu EUR, uglavnom u održivu infrastrukturu, koja naglašava kontinuiranu potrebu zemlje za povezivanjem i zelenim investicijama.

Strateški fokus Banke u BiH je stavljen na razvoj:

- ▶ Održive transportne infrastrukture
- ▶ Konkurentnog i otpornog privatnog sektora i MSP
- ▶ Zeleni gradovi i nisko-karbonska tranzicija

EBRD se, osim toga, sve više fokusira na ekonomsku inkluziju tako što omogućava širi pristup kvalitetnijoj infrastrukturi, financijama i unapređenju vještina, kao i digitalizaciji. U odgovoru na krizu Covid-19, Banka je osigurala usmjereno financiranje u okviru svog Paketa solidarnosti za podršku lokalnih partnerskih banaka, korporativnih klijenata i MSP u prevladavanju negativnih posljedica pandemije.

EBRD u Bosni i Hercegovini

UKUPNO	2017-2022
2.95 mlrd €	1.04 mlrd €
Neto kumulativna investicija	
212	83
Broj projekata	
712 mil. €	404 mil. €
Obaveze financiranja zelene ekonomije	

Naš angažman u politikama

- ▶ Garantne sheme za kredite
- ▶ Upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu i komercijalizacija općinskih komunalnih poduzeća
- ▶ Propisi i standardi energetske efikasnosti
- ▶ Podrška regionalnoj koordinaciji i registraciji poslovnih subjekata
- ▶ Dekarbonizacija i zagovaranje reformi u energetske sektoru

[Pročitajte EBRD-ovu strategiju rada za Bosnu i Hercegovinu](#)

Rezultati EBRD-a u Bosni i Hercegovini

Bolje okruženje

Investicije EBRD-a u zelene gradove, u Banja Luci, Sarajevu i Zenici, po procjenama uštede na godišnjem nivou 4 miliona m³ vode (što je jednako 1600 bazena), i izbjegne emisija 63.400 tona CO₂ (što je ekvivalentno uklanjanju 14.000 automobila sa ulica za godinu dana)

Rast MSP

79 posto lokalnih MSP je koristilo savjete EBRD-a u periodu 2017.-2021. povećalo je promet i zaposlilo 72 posto više radnika. 52 posto ovih MSP je povećalo izvoz, čime je ostvareno 95 miliona EUR dodatnog izvoza

poboljšana povezanost

Između 2017. i 2022., EBRD je osigurala skoro 650 miliona EUR finansijskih sredstava za unapređenje cestovne povezanosti i sigurnosti, smanjenje vremena putovanja građana i roba, ulaganje u čistiji javni prijevoz, izgradnju na klimatske promjene otpornih dionica Koridora Vc, i drugih urbanih cesti

Bosna i Hercegovina u kontekstu

Bosna i Hercegovina (BiH) je zemlja s visokim srednjim dohotkom koja ima slične karakteristike kao i njene susjede na zapadnom Balkanu, ali i neke jedinstvene osobine i izazove koji se odnose na njenu ustavnu strukturu i nepostojanje zajedničkog ekonomskog prostora. Iako je ekonomija BiH relativno otporna na različite ekonomske udare, bilježi stabilan, niski, jednocifreni rast, njena politička i ekonomska iscjepkanost predstavlja značajan strukturni izazov.

Godine 2016., BiH je započela ambicioznu Reformsku agendu u nastojanju da riješi neke od strukturalnih problema zemlje, nakon čega je kasnije iste godine uslijedilo podnošenje aplikacije za članstvo u EU. Međutim, u narednim godinama je postignut slab napredak u ključnim reformama, uključujući 14 prioritarnih aktivnosti, zbog općeg političkog zastoja u zemlji. Zemlja zaostaje za drugima u regionu po većini komponenata održive tržišne ekonomije – bodovna ocjena EBRD-a za "dobro upravljanje" je posebno niska. Zakonska i administrativna kompleksnost i korupcija postavljaju značajne prepreke za privatni sektor, dok su državna poduzeća i dalje dosta neefikasna. Uprkos nekim poboljšanjima ostvarenim zadnjih godina, nezaposlenost je i dalje visoka, posebno među mladima.

Zemlja je ostvarila bolji post-pandemijski oporavak od očekivanog. Zbog Covida-19, ekonomska aktivnost u BiH se smanjila za 3.1 posto u 2020. g. Do 70 posto MMSP su prijavili probleme sa gotovinskim tokom, čime su ukazali na šira pitanja otpornosti privatnog sektora u zemlji. Ekonomija je 2021. g. ostvarila oporavak od 7.5 posto, zahvaljujući snažnoj potražnji izvana i oporavku domaće potrošnje. Robusni ekonomski rast se nastavio u prvoj polovici 2022. g. Međutim, očekuje se da će ukupni rast biti zbog povećane inflacije, usporavanja na evropskim tržištima, koja su glavna izvozna tržišta Bosne i Hercegovine, i povećane neizvjesnosti.

Ključni ekonomski indikatori

	BiH (2017)	BiH (2022*)	OECD (2022*)
BDP po glavi stanovnika, PPP (konstantni 2017 međunarodni USD)	13.240	14.813	42.288
Nenaplativi krediti banaka u ukupnim bruto kreditima (%)	10,0	5,2	1,3
Nezaposlenost, ukupna (% ukupne radne snage)	20,5	15,2	4,8
Izvoz roba i usluga (% BDP-a)	40,9	44,9	34,2
Dodana vrijednost u proizvodnji (% BDP-a)	13,0	14,0	13,9

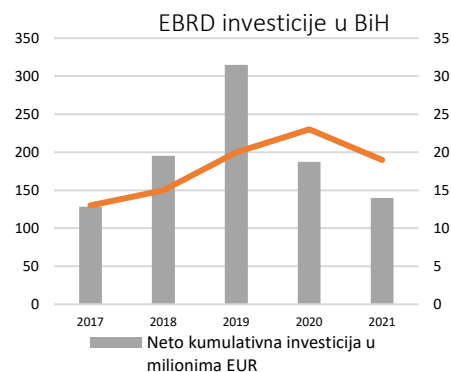
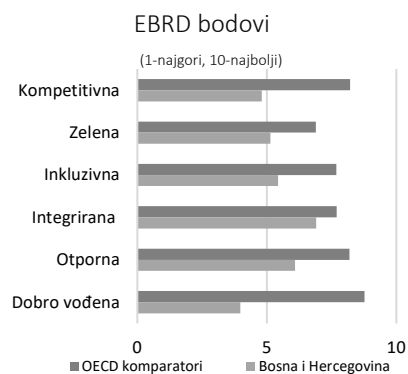
Naš pristup i operativni rezultati

EBRD podržava razvoj konkurentnije, zelene i integriranije ekonomije u BiH kroz kombinaciju investicija, angažmana u razvoju politika i savjetodavne usluge. Pružamo niz finansijskih instrumenata, uključujući kredite, vlasnički kapital, mehanizme podjele rizika i trgovačke garancije - direktno ili preko finansijskih institucija. Angažiramo se u dijalogu o politikama sa nadležnim organima u cilju unaprjeđenja zakonskog i regulatornog okvira, i stvaranja povoljnih uvjeta za održivi ekonomski rast. Osim toga, pružamo usluge poslovnog savjetovanja lokalnim poduzećima (uključujući MSP) u BiH da bi im pomogli ostvariti rast na lokalnom i međunarodnom nivou, razvijati inovacije i unaprjeđivati standarde.

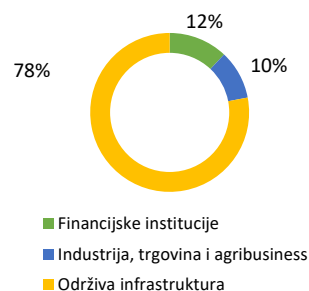
Između 2017. i 2022., Banka je u održivu infrastrukturu uložila više od 1.02 milijardi EUR kroz 81 transakciju (najvećim dijelom u obliku državnog duga) sa ciljem unaprjeđenja povezanosti u zemlji i poboljšavanja pružanja javnih usluga, uz istovremeno promoviranje komercijalizacije, održivosti i učešća privatnih kompanija u sektoru. EBRD je, osim toga, aktivno podržavala lokalne partnerske banke u olakšanju pristupa finansijskim sredstvima u cilju jačanja rasta MSP i unaprjeđenja energetske efikasnosti na lokalnom nivou. Na kraju, EBRD pomaže lokalnim korporativnim klijentima da prošire proizvodnju i postaju inovativniji, efikasniji i uspostave bolje upravljanje.

Radimo na tome da pomognemo zemljama u tranziciji da idu u pravcu demokratske i održive tržišne ekonomije. Financiramo projekte koji jačaju privatni sektor u ekonomijama koje prolaze kroz tranziciju prema funkcionalnim tržišnim sistemima. Naše odluke o ulaganjima se upravljaju prema šest «kvaliteta tranzicije», koje se fokusiraju na to da ekonomije postaju konkurentne, dobro vođene, zelene, inkluzivne, otporne i integrirane.

Više detalja o našim kvalitetama tranzicije možete naći na: www.ebrd.com/qualities

EBRD portfolio u BiH

EBRD u Bosni i Hercegovini

European Bank
for Reconstruction and Development

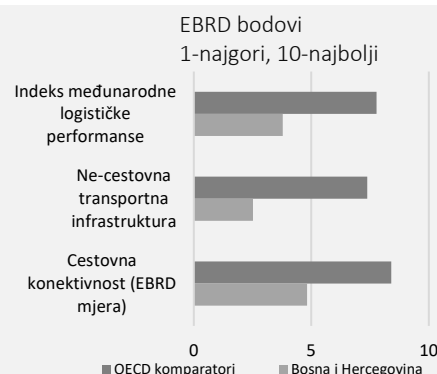
Održiva transportna infrastruktura

#EBRDImpact

Doprinosi SDG

Bosna i Hercegovina ima dobar položaj na raskrsnici važnih regionalnih transportnih koridora, što zemlji omogućuje pristup njenim glavnim izvoznim tržištima i učešće u procesima regionalne suradnje i integracija u okviru šireg tržišta zapadnog Balkana. Ostvaren je dobar napredak u unaprjeđenju kvalitete transportnih veza u zemlji, između ostalog i uz aktivno učešće EBRD, ali neki izazovi ostaju i dalje. Kvaliteta transportne infrastrukture je takva da iziskuje dalja unaprjeđenja, a u zemlji još uvijek nedostaje efikasna i moderna cestovna, željeznička i zračna transportna infrastruktura. Gotovo 60 posto ispitanika u anketi Balkan barometra iz 2021. smatra da je putovanje putevima u Bosni i Hercegovini nesigurno, što je najveći procenat u regionu. Ovaj izazov je još veći zbog kompleksne i iscjepkale institucionalne strukture u sektoru transporta, i zaostalim neefikasnostima u državnim poduzećima.

Kako mi radimo

EBRD pomaže BiH da poboljša domaću konektivnost i regionalnu integraciju uz istovremeno promoviranje komercijalizacije ulaganjima u transportnu infrastrukturu (uključujući ceste, željeznicu, luke i javni transport). Posebno smo aktivni u unaprjeđenju cestovne mreže, s obzirom da smo jedan od ključnih investitora u izgradnju autoputa Koridor Vc i intervencije kojima se poboljšava sigurnost i klimatska otpornost lokalnih cesta. Kroz projekte transportne infrastrukture, EBRD također pomaže i operaterima na unaprjeđenju održivosti pružanja usluga tako što podržava institucionalne i regulatorne reforme, uključujući i pružanjem specifične tehničke pomoći i dijaloga o politikama sa nadležnim organima.

EBRD u Bosni i Hercegovini

UKUPNO	2017-2022*
1.8 mlrd €	638 mil. €
Neto kumulativne investicije u održivu infrastrukturu	
1.4 mlrd €	470 mil. €
Neto kumulativne investicije u transport	
812 mil. €	460 mil. €
Neto kumulativne investicije u dionice koridora Vc u BiH	

Brze poveznice

- [EBRD i infrastruktura](#)
- [Financiranje efikasnih i održivih transportnih mreža](#)

Projektu EBRD u sektoru transporta na promoviranje povezanih mreža, učešća privatnog sektora i nisko-karbonskih i inovativnih rješenja. Naša vizija je da ovaj region ima sigurne, bezbjedne, održive i zelenije transportne sisteme koji obuhvaćaju tržišne principe i izbalansirano uvažavaju ekonomske, okolišne i socijalne potrebe.

* iz novembra 2022.

Postignuća i rezultati: Održiva transportna infrastruktura

Pomažemo unaprjeđenju povezanosti i kvalitete transportnih usluga kroz:

- ▶ Pružanje kontinuirane podrške jačanju regionalnih integracija ulaganjem više od 460 mil. EUR samo u periodu 2017.-2021. za izgradnju pet novih dionica autoputa na koridoru Vc, na kojima su radovi dobro napredovali čak i u vrijeme pandemije.
- ▶ Podrškom stvaranju modernog inter-modalnog transportnog središta u Luci Brčko, koja će olakšati bolju povezanost sa EU.
- ▶ Pomaganjem povećanja kvalitete, kao uklanjanja zagušenja i poboljšanja mobilnosti kroz sanaciju domaćih i urbanih cesta, između ostalog u Sarajevu, i od Banja Luke do Doboja.
- ▶ Jačanje klimatske otpornosti cesta vršenjem popravki magistralnih cesta koje su podložne plavljenju.

Pomažemo da pružanje transportnih usluga bude finansijski održivije i bolje vođeno kroz:

- ▶ Podršku povećanju akciza na gorivo kako bi se u većoj mjeri pokrili operativni i finansijski troškovi izgradnje i održavanja Koridora Vc.
- ▶ Podršku jačanju transparentnosti nabavki u transportu kroz uspješno uvođenje međunarodnih standarda nabavki (CIPS).
- ▶ Uvođenje ugovora sa javnim sektorom kao podrške jačanju odgovornosti i jasnim indikatorima performansi, uključujući, između ostalog, dio projekta javnog prijevoza u Sarajevu.

Unaprjeđenje kvalitete cesta i bolja integracija

EBRD su-financira Koridor Vc, važan evropski transportni koridor. Kada bude završen, procjenjuje se da će poboljšati uvjete putovanja za najmanje četiri miliona putnika godišnje i smanjiti troškovi transporta za hiljade poslovnih subjekata, i približiti ih njihovim izvoznim tržištima u EU.

Sigurnije ceste

U izgradnji Koridora Vc se primjenjuju moderni standardi sigurnosti na cestama, a uz podršku EBRD uspostavljena je jedinica za sigurnost cestovnog prometa na nivou Federacije BiH.

Okupljanje komercijalnih resursa

EBRD po prvi put radi na mobilizaciji sredstava lokalnih komercijalnih banaka za su-financiranje izgradnje novih dionica Koridora Vc

Koraci u reformi poduzeća u državnom vlasništvu

Uz ciljanu podršku komercijalizaciji državnih kompanija (uključujući i onih u sektoru transporta), EBRD pomaže tim kompanijama da ostvare napredak u smislu unaprjeđenja korporativnog upravljanja, ali u narednim godinama je potrebno uraditi još dosta toga

Sprječavanje poplava

Akcioni plan za ublažavanje klimatskih promjena je usvojen i vlada ga implementira u cilju sprječavanja plavljenja i erozije puteva

[Pogledajte](#) kako EBRD sa partnerima pokreće jedan od najvećih građevinskih projekata ikada realiziranih u Bosni i Hercegovini - Koridor Vc, koji će ovu regiju približiti Evropskoj uniji.

[Pogledajte](#) kako EBRD unaprjeđuje opremu i gradi cestovnu i željezničku infrastrukturu u cilju da Luka Brčko postane regionalno transportno središte.

Brža i sigurnija vožnja od Banja Luke do Doboja

EBRD i EIB su 2018. g. završile izgradnju 75 km dugog autoputa od Banja Luke do Doboja, što je dovelo do procijenjenog smanjenja udaljenosti od 30%, i smanjenja broja prometnih nesreća zbog sigurnijih uvjeta vožnje. Uvođenjem akciza na gorivo 2018., i ostvarivanje prihoda od naplate putarina omogućilo je operateru autocesta da servisira kredite i ostvari neto pozitivan operativni gotovinski tok.

Koridor Vc - povezuje BiH i regiju zapadnog Balkana sa EU

U periodu 2017.-2021., EBRD je nastavila pružati podršku kreiranju ovog vodećeg evropskog transportnog koridora odobravanjem ulaganja u nove dionice, nastavkom tekućih radova na izgradnji, i planiranjem financiranja završnih dionica Koridora Vc:

- 16 km je već završeno od 2017.;
- 20 km će biti završeno 2022.;
- 11 km je u izgradnji;
- 16 km se počinje graditi 2022. (u toku je tenderska procedura).

Smanjenje saobraćaja i povećanje učešća privatnog sektora u Sarajevu

EBRD je pomogla Kantonu Sarajevo da unaprijedi saobraćaj u centru grada proširivanjem dvije ključne dionice ceste, i izgradnjom Stupske petlje, koja je završena 2018. g. U okviru projekta je potpisan ugovor sa privatnim izvođačima koji se odnosi na sanaciju i usluge održavanja oko 30 km cesta.

European Bank
for Reconstruction and Development

EBRD u Bosni i Hercegovini

Konkurentan i otporan privatni sektor i MSP?

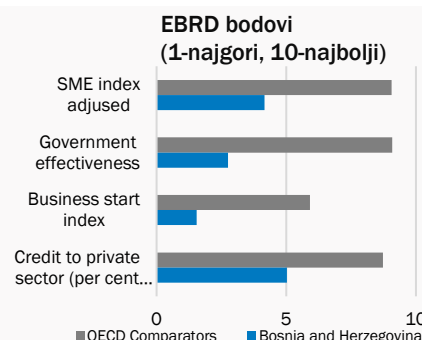
#EBRDImpact

Doprinosi SDG

Privatni sektor, a posebno mala i srednja poduzeća (MSP) imaju značajnu ulogu u ekonomiji BiH. Na MSP otpada više od 99 posto svih privatnih poduzeća, u njima je zaposleno 70 posto radne snage, i ostvaruje se 64 posto dodane vrijednosti. Međutim, produktivnost MSP je niska i iznosi manje od jedne trećine EU prosjeka, a rast joj ugrožava nedostatak inovacija, kašnjenja u plaćanju, i regulatorne prepreke.

BiH značajno zaostaje za drugima u regiji po lakoći pokretanja poslovanja, dok i dalje postoje problemi u pristupu financijama za MSP i žene-poduzetnice, čime se otežava njihov rast. Regulatorne prepreke i nepostojanje jedinstvenog ekonomskog prostora u zemlji također doprinose stvaranju nepovoljnog okruženja za direktne strane investicije.

Kako mi radimo

EBRD radi na unaprjeđenju konkurentnosti privatnog sektora ulaganjem u ekspanziju privatnih korporativnih i MSP klijenata. Podržavamo unaprjeđenje upravljanja privatnim kompanijama i sofisticaciju poslovanja, između ostalog i pružanjem specifičnih savjetodavnih usluga. Nastojimo unaprijediti pristup MSP financijama i približavanje EU standardima zdravlja, sigurnosti i efikasnosti uz pomoć kreditnih linija preko partnerskih banaka. Naš rad uključuje ciljane programe, kao što su Žene u biznisu, ili savjetodavne usluge kroz programe Savjetovanje za mala poduzeća (ASB) i Blue Ribbon (Plava vrpca).

EBRD u Bosni i Hercegovini

UKUPNO	2017-2022*
380 mil. €	135 mil. €
Neto kumulativna investicija u industriju, trgovinu i poljoprivredu	
527 mil. €	141 mil. €
Financiranje kao podrška lokalnim MSP	

Brze poveznice

- ▶ [EBRD Savjeti za male firme](#)
- ▶ [EBRD Žene u biznisu](#)

PROČITAJTE kako EBRD pruža poslovne savjete malim i srednjim firmama.

* iz novembra 2022.

Postignuća i rezultati: Konkurentan i otporan privatni sektor i MSP

Popmažemo jačanju konkurentnosti privatnog sektora kroz:

- ▶ Podršku rastu naših korporativnih klijenata i poboljšanja u pružanju roba i usluga njihovim klijentima; npr. uz pomoć EBRD, maloprodajni lanac Bingo je učestvovalo u prodaju u 10 godina.
- ▶ Olakšavanje transfera tehnologije i demonstriranje opravdanosti stranih direktnih investicija kroz
 - ▶ Greenfield investiciju u Zvorniku proizvođača kemikalija iz Švicarske; i
 - ▶ ulaganjem u vlasnički kapital u Adriatic Metals, međunarodnog investitora u rudarstvo - prvog stranog ulaganja u rudarstvo u zemlji
- ▶ Pomaganjem lokalnim poduzećima da unaprijede korporativno upravljanje i standarde – na primjer proizvođač elektroinstalacijskog materijala (TEM Mandeks) koji je uveo MSFI izvještavanje i uspostavio posebnu funkciju unutrašnje kontrole

Pomažemo rast malih i srednjih firmi:

- ▶ Uz podršku EU fondova, pomažemo MSP da ispune EU standarde kroz financiranje preko lokalnih komercijalnih banaka, između ostalog za 180 MSP u okviru Programa podrške konkurentnosti MSP
- ▶ Unaprjeđenje kapaciteta i poslovnih znanja kroz savjetodavnu podršku za 320 malih firmi u zemlji u okviru ASB programa, čime je dat doprinos poboljšanju njihovih rezultata.
- ▶ Podrškom ženama-poduzetnicama olakšavanjem pristupa finansijskim sredstvima (kroz posebne kreditne linije preko Unicredit Banke Banja Luka i Raiffeisen Banke), i unaprjeđenjem znanja poslovanja.

Pomažemo unaprjeđenju poslovnog okruženja i otpornosti privatnog sektora kroz:

- ▶ Jačanje lokalnih kapaciteta za provođenje zakona kroz edukaciju 60 sudaca i sudskih službenika o zakonima i sudskoj praksi koja se odnosi na finansijske usluge i ulogu Poslovnog ombudsmena.

Podrška uspostavi fondova za kreditne garancije u oba entiteta za MSP koja su trpjela negativne posljedice tokom i nakon pandemije. Podrška regionalnoj koordinaciji u cilju lakše registracije poslovanja.

Rast MSP

72 posto MSP koje su koristile savjetodavne usluge EBRD zaposlile su više ljudi, čime je otvoreno 3.500 novih radnih mjesta. 79 posto je povećalo promet, a 52 posto je ostvarilo povećanje izvoza. Sveukupno, EBRD savjetodavne usluge su doprinijele ostvarivanju dodatnih 95 mil. EUR izvoza

Bolji pristup izvoznim tržištima

EBRD je pomogao Artisan, lokalnog proizvođača namještaja, da instalira novu opremu i tako omogući izlazak na međunarodna tržišta. Kompanija sada ostvaruje 95% svog prometa iz izvoza.

Prevladavanje efekata Covid krize

EBRD je omogućio 10 mil. EUR za mikro poduzeća i male poljoprivredne proizvođače iz cijele zemlje koji su bili pogođeni pandemijom preko mikrokreditnih finansijskih institucija

"Dobivanje projekata u Sjedinjenim Državama, Australiji, Kini, i to što smo postigli da nam je Starbucks jedan od kupaca, pokazuje koliko su dalekosežni naši naponi, a EBRD nam je davao vjetar u leđa."

Fadir Costovic, vlasnik Artisana, proizvođača namještaja kojeg podržava EBRD i EU Enterprise Development Investment Facility (WB-EDIF)

Povećana otpornost na finansijske rizike

EBRD pomaže zaštitu poduzeća i građana kroz pružanje podrške Agenciji za osiguranje depozita sa 30 mil. EUR rezervne kreditne linije, čime se štiti finansijski sektor u zemlji.

Integrirana berza

Banjalučka i Sarajevska berza su se pridružile SEE poveznici koju podržava EBRD, a koja sada omogućuje investitorima lakši i efikasniji pristup berzanskim tržištima u području jugoistočne Evrope.

Žensko poduzetništvo

80 žena-poduzetnica su dobili dugoročne kredite od Unicredit banke Banja Luka, i oko 130 poslovnih žena je koristilo obuku i savjete o pristupu tržištima u okviru EBRD programa Žene u biznisu

Pročitajte kako je EBRD pomogla kreiranju i proizvodnji ["Made in BiH"](#) bolničkih kreveta

[Saznajte](#) kako su EBRD donatori pomogli kreiranju puteva od obrazovanja do zaposlenja za mlade u Bosni i Hercegovini

[PROCITAJTE](#) kako je EBRD, zajedno sa EU, povećala financiranje MSP na zapadnom Balkanu nakon izbijanja pandemije korona virusa.

[Pogledajte](#) kako je EBRD pomogla lokalnom proizvođaču namještaja da ostvari povećanje proizvodnje i izlazak na međunarodna tržišta.

European Bank
for Reconstruction and Development

EBRD u Bosni i Hercegovini

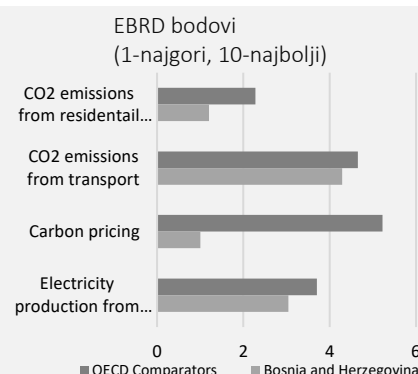
Zeleni gradovi i nisko- karbonska tranzicija

#EBRDImpact

Doprinosi SDG

Bosna i Hercegovina je osjetljiva na utjecaje klimatskih promjena, posebno rizike od poplava, klizišta i šumskih požara, i postoji velika zabrinutost za okolišnu održivost zemlje. Energetski intenzitet u zemlji je četiri puta veći od EU prosjeka (i 1.5 puta veći od EBRD prosjeka), a najveći dio krajnje potrošnje energije otpada na sektor stanovanja. BiH radi na tranziciji na ekonomiju sa manjim karbonskim otiskom tako što se opredijelila za smanjenje emisija karbona i smanjenje utjecaja na okoliš. Potrebno je uložiti dodatne napore na povećanje korištenja obnovljive energije i smanjenje dominantne uloge ugljena u sektoru energetike. Osim toga, BiH treba ostvariti napredak u usklađivanju okolišnih standarda sa pravnom stečevinom EU. Posljedica zagađenja i visokog energetskog intenziteta se posebno osjete u gradovima, u kojima živi skoro pola stanovništva zemlje. Gradovi u BiH trpe negativne posljedice neefikasnog korištenja resursa, npr. vode, i nepostojanja modernog javnog prijevoza i usluga upravljanja otpadom.

Kako mi radimo

EBRD promovira prelazak na zelenu ekonomiju u BiH kroz direktne investicije u energiju i tehnologije i prakse efikasnog korištenja resursa u okviru projekata u korporativnom sektoru i infrastrukturi, i pružanjem podrške naporima na ostvarivanju zelenih politika u zemlji. Kreditna linija EBRD preko partnerskih banaka se koristi za kreditiranje poduzeća i domaćinstava koji žele unaprijediti svoju energetsku efikasnost ili proizvoditi obnovljivu energiju. EBRD Green Cities, vodeći program Banke, nudi podršku EBRD i donatora gradovima u BiH na rješavanju najvećih okolišnih izazova kroz ciljane investicije u održivu infrastrukturu, izradu politika i jačanje kapaciteta.

EBRD u Bosni i Hercegovini

UKUPNO 2017-2022*
712 mil. € 404 mil. €
Obaveze financiranja zelene ekonomije

201 mil. € 134 mil. €
Neto kumulativne investicije u komunalnu i okolišnu infrastrukturu

115 mil € 115 mil €
Neto kumulativne investicije u Green Cities

Brze poveznice

- ▶ EBRD Green Cities ([Banja Luka](#), [Sarajevo](#), [Zenica](#))
- ▶ [EBRD tranzicija na zelenu ekonomiju](#)
- ▶ [Mehanizmi financiranja zelene ekonomije](#)

EBRD GREEN CITIES

[EBRD Green Cities](#) radi na izgradnji održive budućnosti gradova i njihovih stanovnika. Program ostvaruje te ciljeve povezivanjem okolišnih izazova u gradovima sa investicijama u održivu infrastrukturu i mjerama politika.

Postignuća i rezultati: Zeleni gradovi i nisko-karbonska tradicija

Pomažemo da gradovi u Bosni i Hercegovini budu zeleniji kroz:

- ▶ Izradu Akcionih planova za zelene gradove (GCAP). Tri grada, Banja Luka, Sarajevo i Zenica, sa ukupno milion stanovnika, su usvojili i trenutno implementiraju GCAP.
- ▶ Financiranje ključnih investicija koje GCAP identifikira kao prioritete u rješavanju okolišnih izazova, gdje je devet investicija već u implementaciji u ova tri grada, uključujući:
 - ▶ Unaprjeđenje kvalitete, sigurnosti i pouzdanosti pitke vode za 23.000 stanovnika Banja Luke (uklj. 7.500 novih korisnika)
 - ▶ Poboljšanje pristupa čistom gradskom prijevozu i smanjenje zagađenja kroz obnovu sarajevske 50 godina stare tramvajske pruge i nabavku novih tramvaja i trolejbusa.
 - ▶ Uvođenje čistijeg i efikasnijeg zagrijavanja, izolacije i rasvjete u sarajevske škole i bolnice, čime se unaprjeđuju objekti koje po procjenama koristi 26.000 djece i pacijenata.

Pomažemo povećanju energetske i resursne efikasnosti kroz:

- ▶ Pružanje kreditne i bespovratne podrške od 24 mil. EUR za podzajmoprimce iz sektora stanovanja i poduzeća putem lokalnih banaka kroz Green Energy Financing Facilities (GEFF), u cilju ugradnje energetske i resursno efikasnije opreme koja će rezultirati smanjenjem potrošnje energije i emisija CO₂.
- ▶ Unaprjeđenje okolinskih standarda i praksi korporativnih kompanija - kao što su Bingo maloprodajni lanac, koji je zamijenio stare kotlove na ugljen, ugradio LED rasvjetu, i ulaže u solarne panele.
- ▶ Pomoć pružateljima komunalnih usluga u prelasku na ekološki održivije i karbonski neutralno poslovanje, tj. na korištenje drvne biomase i uvođenje mjerenja toplote u Toplani u Prijedoru, čime se smanjuju emisije CO₂ za procijenjenih 80%.
- ▶ Smanjenje gubitaka energije i potrošnje energije u distributivnim poduzećima kroz ulaganja u rekonstrukciju mreže električne energije i ugradnjom pametnih mjerača (npr. Elektrobijeljina)

Energetska efikasnost:

Oko 4.000 firmi i domaćinstava su imali koristi od financiranja preko partnerskih banaka za investicije u energetske efikasne tehnologije u okviru GEFF u Bosni i Hercegovini

Čistiji zrak

Projekti koje je potpisala EBRD u periodu 2017.-2021. po procjenama smanjuju emisije CO₂ za 376.000 godišnje - što je ekvivalent uklanjanju 64.000 automobila sa ceste

Zeleniji gradovi

Podrška EBRD Green Cities u tri grada u BiH po procjenama štedi više od 71.400 GJ/g energije, i skoro 4 miliona m³/g vode

"Zamijenili smo stare mašine za hlađenje modernom opremom koja troši mnogo manje energije. Investicija se brzo isplatila jer nam je omogućila da postignemo uštede u potrošnji energije do 33%."

Nikolina Jovanović, izvršna menadžerica pekarskog poduzeća Mlini, koje je bilo korisnik podrške u okviru EBRD WeBSEFF

Bolji zakoni i propisi

Reforma koju je podržala EBRD, a čiji je cilj osnaživanje propisa i standarda energetske efikasnosti (uključujući implementaciju direktive o energetske efikasnosti zgrada) je završena, a u toku je usvajanje pod zakonskih propisa.

Restrukturiranje vodovoda

EBRD je pomogao vodovodu u Gradačcu da unaprijedi efikasnost rada i zaključi Ugovor o javnim uslugama sa Gradom. Osim toga, kompanija je povećala udio naplate vode u ukupnoj količini vode koja isporučene u mrežu sa 43 posto 2018. na 55 posto u 2020. godini, čime je pomogla ostvarivanju boljih rezultata rada.

[Pogledajte](#) kako EBRD pomaže promoviranju izrade pametne mreže u Bosni i Hercegovini

Kredit za poboljšanje opskrbe vodom i odvođenje otpadnih voda za 200.000 stanovnika Banja Luke odobren je u okviru [EBRD Green Cities](#), strateškog okvira koji ima za cilj poticanje održivije budućnosti.

[Saznajte](#) kako EBRD pomaže da 20.000 stanovnika Gradačca dobije kvalitetnije usluge opskrbe vodom i odvođenja otpadnih voda, uz podršku operateru za smanjenje gubitaka vode

[Pročitajte](#) kako EBRD podržava zelene investicije i energetske efikasnosti zgrada putem kredita od 4 mil. EUR Partneru, Mikro kreditnoj fondaciji Tuzla, u okviru Bančinog Instrumenta za financiranje zelene ekonomije zapadnog Balkana (WB GEFF II).

Partnerstva

EBRD podržava ekonomsku tranziciju kombinacijom investicija, ublažavanja rizika, jačanja kapaciteta i dijaloga o politikama sa lokalnim i centralnom vladom, regulatorima, finansijskim institucijama i predstavnicima civilnog društva. Partnerski odnos sa donatorima je od kritičnog značaja za rješavanje izazova tranzicije, ograničenja pristupačnosti, unaprjeđenje tržišnih rezultata gdje postoje značajni vanjski čimbenici, i usmjeravanje investicija u pravcu unaprjeđenja održivosti i utjecaja tranzicije u regijama gdje djeluje EBRD.

Stavljanjem fokusa na održivi i inkluzivan razvoj privatnog sektora, donatorska sredstva imaju ključnu ulogu u izgradnji nisko-karbonskih ekonomija i ublažavanju klimatskih rizika. EBRD radi sa donatorima od svog osnivanja, i trenutno upravlja odnosima sa širokom i raznolikom zajednicom donatora koju čini do 50 različitih partnera, uglavnom vlada i multilateralnih organizacija.

Naši partneri na djelu

- ▶ EBRD je udružio snage sa razvojnim partnerima, posebno EIB, u cilju zadovoljavanja potreba financiranja završetka izgradnje Koridora Vc, pri čemu EU osigurava više od 220 mil. EUR izuzetno potrebne grant podrške iz Investicionog okvira za zapadni Balkan (WBIF).
- ▶ Suradnja između Evropskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) i agencija za bankarstvo iz Bosne i Hercegovine kroz Bečku inicijativu.
- ▶ Implementacija Indeksa politika MSP za zapadni Balkan zajedno sa OECD i EU u cilju identifikacije

prepreka razvoju malih poduzeća u okviru politika.

- ▶ Snažna podrška bilateralnih donatora za Investicioni okvir za zapadni Balkan (WBIF), Švedske agencije za međunarodni razvoj (SIDA), i vlada Austrije i Japana između ostalog i Inicijativi Zelenih gradova i pratećim projektima.
- ▶ Implementacija programa Žene u biznisu (WiB) kojeg financiraju Luksemburg, Švedska, i Posebni fond dioničara EBRD.
- ▶ Priprema projekata i studija izvodivosti koje su podržali brojni

donatori, između ostalog i austrijski ReDeWeb fond.

- ▶ Implementacija programa obuke mladih u okviru Inicijative mladih u privatnom sektoru uz podršku TaiwanBusiness-EBRD fonda za tehničku pomoć.

Radite s nama

Financiranje
Kredit
Vlasnički kapital
Garancije (npr. lokalnim bankama za financiranje trgovine)

Savjeti
Širenje
Unaprjeđenje procesa i upravljanja
Ispunjavanje standarda
Snalaženje u regulatornom okruženju
Obuka radne snage

Robe i usluge
Nabavke
Karijere

Učešće:
Neka se čuje vaš glas u vezi EBRD politika i strategija

Kontakti

Manuela Naessl, direktorica ureda u Bosni i Hercegovini

Ured EBRD Bosna i Hercegovina

15 sprat, objekat B
UNITIC
Fra Andela Zvizdovica 1
71000 Sarajevo
Tel: + 387 33 257 900

Upiti o novim poslovnim aktivnostima

Odjel za razvoj poslovanja
Tel: +44 20 7338 7168
newbusiness@ebrd.com

Dioničari

17. juni 1996. g.

Pridružili se EBRD

1996.

EBRD počeo sa ulaganjima

50,71 mil. €

Upisani kapital

Vjekoslav Bevanda

Guverner EBRD

Leander Treppel

Direktor u Odboru EBRD za Bosnu i Hercegovinu

Posjetite središte kratki prikaz rezultata EBRD:

www.ebrd.com/what-we-do/country-results-snapshots

